

Kód:	SR/43/2026	
Číslo jednací:	UTB/26/079783	
Klasifikace dokumentu:	INTERNÍ	
Druh:	SMĚRNICE	
Název:	Zvláštní pracovní podmínky a ochrana zdraví těhotných, kojících, zaměstnankyň po porodu a mladistvých zaměstnanců	
Organizační závaznost:	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	
Datum vydání:	07.09.2026	Verze: 01
Účinnost od:	07.09.2026	
Vydavatel normy:	Rektor	
Správce normy:	Technik BOZP a PO	
Spolupracoval:	Právní, ORLZ	
Počet stran:	5	
Počet příloh:	0	
Rozdělovník:	Zaměstnanci UTB	
Podpis oprávněné osoby:	prof. Mgr. Milan Adámek, Ph. D. v.r.	

Článek 1 Účel

- (1) Tato směrnice stanoví pravidla pro zajištění bezpečných pracovních podmínek a ochranu zdraví těhotných zaměstnankyň, zaměstnankyň, které kojí, zaměstnankyň do konce devátého měsíce po porodu a mladistvých zaměstnanců při výkonu práce na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně (dále jen „UTB“ nebo „zaměstnavatel“), zejména pravidla pro identifikaci zakázaných prací a pracovišť, přijímání ochranných opatření a postup při převedení chráněné osoby na jinou práci.
- (2) Směrnice vychází zejména z ustanovení § 101 až 103 a § 239 až 247 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, z vyhlášky č. 180/2015 Sb., o pracích a pracovištích a nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci.

Článek 2 Rozsah působnosti

- (1) Tato směrnice upravuje podmínky výkonu práce a opatření k ochraně zdraví:
 - a) těhotných zaměstnankyň,
 - b) zaměstnankyň, které kojí,
 - c) zaměstnankyň-matek do konce devátého měsíce po porodu,
 - d) mladistvých zaměstnanců,
 (dále společně jen „chráněné osoby“).
- (2) Směrnice se vztahuje na zaměstnance UTB, kteří jsou chráněnými osobami podle odst. 1, a na vedoucí zaměstnance a další osoby, kterým z této směrnice vyplývají povinnosti.

- (3) Ustanovení této směrnice se použijí rovněž na chráněné osoby vykonávající práci na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti v rozsahu, v jakém se na ně vztahují příslušná ustanovení zákoníku práce a právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- (4) Ustanovení této směrnice se vztahují rovněž na výkon práce na pracovištích a činnosti vykonávané v rámci výuky, odborných praxí, výzkumných a dalších činností, pokud při nich mohou vznikat rizika podle této směrnice.

Článek 3 **Povinnosti zaměstnavatele**

- (1) Zaměstnavatel je povinen vytvářet bezpečné pracovní prostředí a přijímat opatření k ochraně zdraví chráněných osob.
- (2) Technik BOZP a PO má ve vztahu k chráněným osobám povinnost:
 - a) vyhodnotit, zda pracovní činnost chráněné osoby patří mezi práce zakázané podle právních předpisů,
 - b) posoudit rizika vyplývající z konkrétního pracoviště a vykonávané práce,
 - c) přijmout vhodná organizační nebo technická opatření k odstranění nebo omezení rizik.

Článek 4 **Povinnosti vedoucích zaměstnanců**

- (1) Vedoucí zaměstnanci UTB odpovídají za zajištění ochrany zaměstnanců podle této směrnice na jimi řízených pracovištích.
- (2) Zjistí-li vedoucí zaměstnanec, že chráněná osoba, jejímž je přímým nadřízeným, vykonává práci nebo se nachází na pracovišti, které je pro ni podle právních předpisů zakázáno, je povinen bez zbytečného odkladu přijmout opatření k zamezení výkonu takové práce a informovat o této skutečnosti Technika BOZP a PO.
- (3) Vedoucí zaměstnanec ve spolupráci s Technikem BOZP a PO posoudí, zda lze riziko spojené s výkonem práce chráněnou osobu odstranit nebo omezit úpravou pracovních podmínek, změnou organizace práce nebo jiným vhodným opatřením. To neplatí v případě práce, jejíž výkon je chráněné osobě výslovně zakázán právním předpisem.
- (4) Nelze-li výkon zakázané práce nebo expozici riziku uvedeným způsobem vyloučit, zaměstnavatel postupuje v souladu s právními předpisy, zejména zajistí dočasné převedení chráněné osoby na jinou vhodnou práci, pokud jsou pro takový postup splněny zákonné podmínky.
- (5) Je-li důvodem pro přijetí opatření ve vztahu k chráněné osobě lékařský posudek poskytovatele pracovnělékařských služeb, je zaměstnavatel povinen při dalším zařazení zaměstnance k práci z tohoto posudku vycházet.
- (6) Vedoucí zaměstnanec je povinen chráněnou osobu informovat o přijatých opatřeních a o rizicích souvisejících s výkonem jeho práce v rozsahu stanoveném právními předpisy.
- (7) O přijatých opatřeních se provede odpovídající záznam v rozsahu nezbytném pro doložení splnění povinností zaměstnavatele. Informace týkající se těhotenství, kojení, zdravotního stavu nebo jiných skutečností, na jejichž základě byla ochranná opatření přijata, se

zpřístupňují pouze osobám, které je nezbytně potřebují znát k plnění svých pracovních povinností nebo zákonných povinností zaměstnavatele.

- (8) Pominou-li důvody, pro které byla chráněná osoba převedena na jinou práci nebo bylo přijato jiné ochranné opatření, zaměstnavatel postupuje v souladu s příslušnými právními předpisy.

Článek 5

Převedení chráněné osoby na jinou práci

- (1) Je-li chráněnou osobu podle § 239 zákoníku práce nutné dočasně převést na jinou práci, postupuje zaměstnavatel v souladu s tímto ustanovením a dalšími právními předpisy, a to tak, aby byla chráněné osobě přidělena práce odpovídající její zdravotní způsobilosti a pokud možno jejímu dosavadnímu druhu práce, odbornosti a kvalifikaci. Zaměstnavatel současně postupuje v souladu s právními předpisy upravujícími pracovněprávní podmínky chráněných osob.
- (2) Je-li chráněná osoba převedena na jinou práci z důvodu ochrany jejího zdraví podle tohoto článku, vedoucí zaměstnanec ve spolupráci s Technikem BOZP a PO posoudí vhodnost navrhované práce a zajistí, aby chráněná osoba nebyla při výkonu této práce vystavena rizikům, před nimiž ji právní předpisy chrání.
- (3) Při výběru vhodné práce zaměstnavatel zohlední zejména:
 - a) zdravotní způsobilost chráněné osoby,
 - b) důvod, pro který nesmí dosavadní práci vykonávat,
 - c) omezení vyplývající z právních předpisů nebo lékařského posudku,
 - d) kvalifikaci a dosavadní pracovní zařazení chráněné osoby,
 - e) provozní možnosti zaměstnavatele.
- (4) Po dobu převedení je přímý nadřízený povinen průběžně sledovat, zda důvody pro převedení trvají. Pominou-li důvody pro převedení, zaměstnavatel postupuje v souladu s právními předpisy a s ohledem na aktuální zdravotní způsobilost chráněné osoby.
- (5) O převedení chráněné osoby na jinou práci a o přijatých opatřeních se vede na personálním odboru rektorátu dokumentace v rozsahu nezbytném k doložení splnění povinností zaměstnavatele.

Článek 6

Těhotné zaměstnankyně

- (1) Těhotným zaměstnankyním je zakázáno vykonávat práce stanovené vyhláškou č. 180/2015 Sb., zejména práce rizikové, práce spojené s nadměrnou fyzickou zátěží, práce vykonávané ve vnučeném pracovním tempu, práce spojené s expozicí chemickým látkám a směsím klasifikovaným jako toxické, karcinogenní, mutagenní nebo toxické pro reprodukci, práce spojené s expozicí biologickým činitelům skupin 2 až 4, práce se zdroji ionizujícího záření a práce vykonávané v podmínkách zvýšeného nebezpečí úrazu.
- (2) Těhotné zaměstnankyně nesmějí být zařazovány zejména na pracoviště laboratoří chemických, biologických, mikrobiologických, veterinárních a obdobných pracovišť,

pokud nelze na základě vyhodnocení rizik jednoznačně vyloučit ohrožení jejich zdraví nebo zdraví plodu.

Článek 7

Kojící zaměstnankyně a zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu

- (1) Zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu je zakázáno vykonávat práce stanovené vyhláškou č. 180/2015 Sb., zejména práce spojené s expozicí chemickým látkám a směsím, které mohou nepříznivě ovlivnit zdraví kojence nebo zaměstnankyně, práce s cytostatiky, práce s karcinogenními látkami a práce spojené s nadměrnou fyzickou zátěží nebo zvýšeným nebezpečím úrazu.
- (2) Vedoucí zaměstnanci jsou povinni vytvářet podmínky umožňující zaměstnankyním řádný výkon práv souvisejících s kojením dítěte, zejména poskytování přestávek ke kojení podle zákoníku práce.
- (3) Zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu nesmějí být přidělovány práce spojené s vibracemi, nadměrnou fyzickou zátěží, prací ve výškách nebo jiné práce, které mohou nepříznivě ovlivnit jejich zdravotní stav.

Článek 8

Mladiství zaměstnanci

- (1) Mladiství zaměstnanci smějí vykonávat pouze práce přiměřené jejich fyzickému a rozumovému vývoji a zdravotní způsobilosti.
- (2) Mladistvým zaměstnancům je zakázáno vykonávat práce uvedené ve vyhlášce č. 180/2015 Sb., zejména práce rizikové, práce spojené s expozicí chemickým látkám a směsím klasifikovaným jako toxické, karcinogenní, mutagenní nebo toxické pro reprodukci, práce se zdroji ionizujícího záření, práce vykonávané ve výškách, práce v uzavřených prostorech, práce s nebezpečím výbuchu nebo zvýšeného rizika úrazu a práce spojené s nadměrnou fyzickou zátěží.
- (3) Mladiství zaměstnanci nesmějí vykonávat práci přesčas ani práci v noci, nestanoví-li právní předpis jinak v souvislosti s přípravou na povolání.
- (4) Mladiství zaměstnanci mohou vykonávat práce s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi pouze v rámci přípravy na povolání, v rozsahu potřebném pro splnění požadavků vzdělávacího programu a vždy za podmínek zajišťujících ochranu jejich zdraví.
- (5) Při práci s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi musí být mladistvý zaměstnanec vždy pod odpovídajícím dohledem odpovědné osoby. U látek s vyšší mírou nebezpečnosti je vyžadován přímý a soustavný dohled osoby s odpovídající odbornou způsobilostí.
- (6) Mladiství zaměstnanci nesmí samostatně pracovat s nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi, pokud k tomu nemají zajištěný stanovený dohled a odpovídající odborné vedení.
- (7) Ustanovení tohoto článku se nedotýká zvláštní ochrany těhotných mladistvých zaměstnankyň, mladistvých zaměstnankyň, které kojí, a mladistvých zaměstnankyň –

matek do konce devátého měsíce po porodu. Na tyto osoby se vztahují příslušná omezení podle této směrnice a právních předpisů.

- (8) Vedoucí zaměstnanci jsou povinni vést evidenci mladistvých zaměstnanců v rozsahu stanoveném zákoníkem práce a zajistit plnění povinností v oblasti pracovnělékařských prohlídek.

Článek 9

Pracovnělékařské služby

- (1) Pracovnělékařské prohlídky chráněných osob se provádějí v rozsahu a za podmínek stanovených právními předpisy.
- (2) Vedoucí zaměstnanci jsou povinni postupovat v souladu s lékařskými posudky vydanými poskytovatelem pracovnělékařských služeb a nepřipustit výkon práce v rozporu se zdravotní způsobilostí zaměstnance.

Článek 10

Závěrečná ustanovení

- (1) Kontrolu dodržování této směrnice vykonávají vedoucí zaměstnanci, odborně způsobilé osoby v prevenci rizik a další pověřené osoby v rozsahu jejich působnosti.
- (2) Tato směrnice byla projednána se zástupci všech odborových organizací působících na UTB dne 27.08.2026

Verze dokumentu			
Datum	Verze	Změněno	Popis změny
20.08.2026	01	Technik BOZP a PO	Vytvoření dokumentu